

– корона – злато – скривалище – царство. Мотивация за това са топосите на царското съкровище. Има и още нещо много съществено, свързано с тях. И за трите типа съкровище е характерен белег, “организиращ” всички останали белези – **ненамираемост**. Тези съкровища са били скривани така, че да не бъдат намерени. Особено показателно за това е двойното подсигуряване при скриването на съкровище в пещера – освен че е скривано в пещерата, тя е била заиздрана. Подобна е ситуацията и при скриването му в хамбар, сух геран, калдаръм. В реда скриване – ненамиране може да се разчете контекст, обвързан със знанието за свещена тайна (Маразов 1994: 208) и нейното запазване чрез убиване на майсторите зидари, гибелта на хайдушкия войвода, на царската дъщеря и приближените ѝ и т.н. – на посветените в тайната на съкровището.

Всичко това отвежда до презумпцията – ненамереното или евентуално намерено скрито съкровище означава нова инвеститура – избор на нов владетел и обновяване на властта (Маразов 1994: 207).

Тази идея е особено актуална по време на турското робство и нейната значимост е в основата на устойчивостта на царските топоними в пространството и продуцирането на предания за тях като стремеж за етническо себеутвърждаване.

Опозицията ненамираемост : намираемост е решаваща и за топосоутвърждаването и на другите типове съкровища. Турското имане е намираемо с помощта на карти, чийто “сюжет” се състои от подробни обяснения и система от знаци. Много често, според преданията, го намират наследници на собствениците. А те са преди всичко султани и бейове, които са го крили (заравяли) в земята при екстремално напускане на българската етническа територия по време на война. Скривано е до трайни маркери и обозначавано с цел да бъде впоследствие взето. Преобладаващо за него е иманярското схващане – повече като имане: златни монети, и много по-малко във високия ценностен аспект, като никога не се смесва с останалите типове съкровища.

Турското имане е скрито в дерета, до вековни дървета, извори, до характерни скали, но наименованията на местностите са от местната топонимична система и не са свързани конкретно с него и почти никога имането не обвързвано със сюжет, не е повод за възпроизвеждане на информация за събития и личности, или ако има някаква информация, тя не е подробна и значима. Дори често се знае, че турското имане носи злини за намерилите го.

Във фолклорната история битува знание и за други скрити съкровища, съотнасящи се с времето, по което в хронологичен ред сегашните български земи са владени от други етноси и техните царства и империи. Основен топос на тракийското съкровище са надгробните могили, чийто наименования не се съотнасят с него, а предимно със собствениците на имоти, в които се намират, или с местни случаи и личности. Но освен предположението, че там са погребани ценни предмети от времето на траките – собственост на тракийски царе (най-много на Лизимах) и вождове, друга информация не се възпроизвежда. А за заровени в земята съкровища липсва каквото и да е знание.